

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2026-146

5.2.2026

Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyrileggelse – sykdom/fødsel – disp. helse

Klager ble ilagt gebyr for manglende forsikring for perioden fra og med 23.5.25 til og med 19.6.25. Klager ble eier av kjøretøyet 23.5.25, og tegnet forsikring 20.6.25. Klager mente at Trafikksforsikringsforeningen ikke kunne ilegge gebyr, da klager kjøpte kjøretøyet dagen før hun fødte. Klager fikk helseutfordringer etter fødselen, var sengeliggende og anførte at hun ikke kunne levere inn kjøretøyet skilte. Trafikksforsikringsforeningen mente at gebyret var korrekt ilagt, og fant ikke grunnlag for å ettergi gebyret. Foreningen viste til at klager kunne kjøpt forsikring på nett eller per telefon, eller avregistrert kjøretøyet digitalt. Nemnda kom til at gebyret var korrekt ilagt, og at det ikke var grunnlag for dispensasjon fra gebyrplikten.

GEBYRETS STØRRELSE: 23.5.25 – 19.6.25

Saksfremstilling

Ifølge Motorvognregisteret ble klager eier av det aktuelle kjøretøyet 23.5.25. Videre fremgår det av TFFAuto (hendelsesoversikt) at klager tegnet forsikring for kjøretøyet 20.6.25.

TFF varslet klager elektronisk om at kjøretøyet var uforsikret på SMS og e-post 24.5.25. TFF ila deretter klager et gebyr for uforsikret kjøretøy 26.5.25. Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 23.5.25 til og med 19.6.25, og kravet ble sendt til klager som eFaktura.

I klage til TFF 11.7.25 påpekte klager blant annet at hun var gravid og helt i slutten av svangerskapet, samt at hun hadde infeksjon i kroppen og ikke kunne bevege seg ut av sengen for å levere kjøretøyet skilte. Klager la ved legeattest som sa følgende om helsetilstanden:

Kan bekrefte at pasienten var i slutten av svangerskapet med sterkt symptomtrykk, og dermed ikke kunne møte opp hos vegvesenet i mai 25.

TFF ga ikke klager medhold i klagen, og saken ble overført til sekretariatet for Finansklagenemnda for ny vurdering.

Partenes anførsler

Klager har anført at TFFs vurdering er umoralsk, og viser til at hun dro til sykehuset for å føde dagen etter at hun kjøpte bilen. Klager viser videre til at fødselen var et spørsmål om liv eller død, og at hun etter dette fikk mye vanskeligheter med helsen. Klager viser til at hun bodde alene med den nyfødte babyen og en toåring, og at hun ikke hadde førerkort. Klager viser videre til at kjøretøyet stod parkert frem til hun fikk kjøpt forsikring, og viser til at det tok seks dager før hun fikk svar fra forsikringsforetaket.

Trafikkforsikringsforeningen har anført at forsikringsbehovet oppstod da klager ble eier av kjøretøyet 23.5.25. Forsikringen først begynte å løpe fra 20.6.25, og kjøretøyet var uforsikret i 28 hele dager. Gebyrkravet anses betryggende sendt og mottatt. TFF mener det ikke er sannsynliggjort at klager har vært helt ute av stand til å sørge for at kjøretøyet er forsikret. At sykdom virker inn og gjør det vanskelig å foreta seg det som er nødvendig for å hindre at det påløper gebyr, er ikke ansett som tilstrekkelig til å fritta for gebyrplikt.

Dersom man er i stand til å kjøpe et kjøretøy, vil man også oftest være i stand til å forsikre det. Flere forsikringsselskaper har døgnåpne tilbud som tilbyr kjøp av ansvarsforsikring for kjøretøy på nett, i tillegg til at flere også har lange åpningstider med kontaktmuligheter per telefon og e-post. Det er også mulig å avregistrere et kjøretøy digitalt via Statens vegvesen sine nettsider uten at man må møte opp hos en trafikkstasjon. TFF kan ikke se at klager ikke kunne fått hjelp til å oppfylle forsikringsplikten eller avregistrere kjøretøyet.

Sekretariatets konklusjon:

Sekretariatet kom til at det ikke var grunnlag for å gi klager medhold. Begrunnelsen fra sekretariatet er inntatt under:

Vilkårene for gebyrileggelse

Vi ser først på om vilkårene for å ilegge gebyr er oppfylt.

Etter bilansvarslova § 15 første punktum skal alle registreringspliktige kjøretøy være forsikret. Dersom forsikringsplikten ikke overholdes, skal TFF ilegge eieren av kjøretøyet et gebyr, se bilansvarsloven § 17a. Gebyret skal ilegges på bakgrunn av antall døgn kjøretøyet har vært uforsikret, se forskrift om gebyr for uforsikret motorvogn mv. (heretter omtalt som gebyrforskriften) §§ 4 og 5.

Slik saken er opplyst ble du eier av kjøretøyet 23.5.25, og forsikring ble tegnet 20.6.25. Du har anført at du var uten førerkort. Det får imidlertid ikke betydning for forsikringsplikten. Det avgjørende er at var oppført som eier av kjøretøyet, da forsikringsplikten gjelder for eier av kjøretøyet.

Kjøretøyet ditt var dermed registrert og forsikringspliktig i gebyrperioden. Gebyrileggelsen for perioden fra og med 23.5.25 til og med 19.6.26 fremstår som korrekt ilagt etter forskriften §§ 4 og 5. Slik saken er opplyst har også Trafikkforsikringsforeningen varslet og ilagt gebyret i tråd med gebyrforskriften §§ 6 og 7.

Vilkårene for dispensasjon (hel eller delvis ettergivelse av gebyret)

Når vilkårene for gebyrileggelse er oppfylt, må gebyret som utgangspunkt betales. Etter bilansvarslova § 17 a annet ledd, jf. gebyrforskriften § 9 kan gebyret imidlertid ettergis helt eller delvis dersom unnlatelsen av å tegne ansvarsforsikring må regnes som «unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll».

Finansklagenemnda Skade (TFF Gebyr) uttalte i avgjørelsen FinKN 2020-189 følgende om utgangspunktet for vurderingen:

Det fremgår av forarbeidene til lovbestemmelsen (Prop. 1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018 pkt. 15.10 at den forsikringspliktige er ansvarlig for alle forhold innenfor egen "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende er noe å bebreide. Alt som den forsikringspliktige selv har kunnet påvirke anses som kontrollerbart. Departementet uttaler videre at dispensasjonsadgangen skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger forhold utenfor den forsikringspliktiges forhold, påhviler den som påberoper seg en slik omstendighet.

Det fremgår videre av nemndas praksis at det sentrale i vurderingen av dispensasjonsadgangen er om klager hadde handlingsalternativer for å opprettholde forsikringsplikten og unngå gebyrileggelse, se for eksempel FinKN 2023-14.

Spørsmålet blir så om det er forhold i denne saken som gir grunnlag for dispensasjon fra gebyrplikten.

Du har anført at du dro til sykehuset for å føde dagen etter at du kjøpte bilen, og at du har hatt utfordringer med helsen din etter det. Du reagerer på at du måtte levere tilbake skiltene når du bodde alene med den nyfødte babyen og en toåring og du ikke hadde førerkort, og viser til at det tok seks dager før du fikk svar fra forsikringsforetaket.

Nemnda har ikke tidligere ansett det som dispensasjonsgrunn at sykdom gjort det vanskelig å foreta seg det som er nødvendig for å hindre at det påløper gebyr, jf. blant annet FinKN 2019-218. Dispensasjon forutsetter at det legges frem dokumentasjon som tilsier at man som følge av helsemessige forhold nærmest har vært helt ute av stand til å ivareta de plikter som påligger en eier av et kjøretøy. I FinKN 2023-779 uttalte nemnda følgende om vurderingen:

Det skal etter dette mye til for at det skal være adgang til å gi dispensasjon, også i de tilfeller der sykdom påberopes som fritaksgrunn. Som sekretariatet har påvist, har nemnda i flere tidligere avgjørelser lagt til grunn at man må sannsynliggjøre at man nærmest har vært helt ute av stand til å ivareta de plikter som påhviler en eier av et kjøretøy. Lengre sykehusopphold kan tenkes å være et eksempel på dette, men med dagens teknologiske muligheter vil man også fra sykehus kunne sørge for betaling av sine løpende forpliktelser.

Vi finner det ikke tvilsomt at du var i en svært krevende situasjon, da du dro til sykehuset for å føde dagen etter at du kjøpte bilen. Vi har også forståelse for at tiden etterpå var krevende. Legeattesten du har fremlagt dokumenterer at du ikke kunne møte opp hos Statens vegvesen i mai 2025.

Vi kan imidlertid ikke se at det er sannsynliggjort at du har vært helt ute av stand til å overholde forsikringsplikten. Kjøp av forsikring kan gjøres på nett, og kunne blitt gjort i forbindelse med kjøpet av kjøretøyet eller i forkant av kjøpet, slik at forsikringen var aktiv allerede på datoen for eierskiftet. Vi viser i denne sammenheng til nemndas avgjørelse i FinKN 2023-466, der nemnda vektla at klager kunne innrette seg slik at forsikringen var klar til datoen for eierskiftet. Også avregistrering av kjøretøy kan gjøres digitalt. Du trengte derfor ikke å levere skiltene på bilen fysisk hos Statens vegvesen, men kunne ha avregistrert kjøretøyet på nett hjemmefra. Dette kunne du ha gjort samme dag som du kjøpte kjøretøyet. Begge handlemåtene ville forhindre brudd på forsikringsplikten, og du ville unngått gebyrileggelsen.

Når du hadde handlingsalternativer for å unngå brudd på forsikringsplikten, er det ikke grunnlag for dispensasjon fra det ilagte gebyret.

Avslutningsvis vil vi vise til at reglene om dispensasjon skal praktiseres strengt, blant annet for å ivareta likebehandlingshensyn. I forarbeidene ble det også fremhevet at det ikke er av betydning om den ansvarlige kan bebreides eller ikke. Det avgjørende er om årsaken til den uforsikrede perioden skyldes forhold utenfor din kontroll. Vi kan dessverre ikke se at det er tilfellet i din sak.

Gebyret kan derfor ikke ettergis, jf. bilansvarslova § 17 a annet ledd og forskriften § 9.

Problemstillingen for nemnda

Spørsmålet til nemnda er om gebyret er korrekt ilagt, og om det er grunnlag for dispensasjon fra det ilagte gebyret.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Når det gjelder spørsmålet om gebyret er korrekt ilagt, er nemnda enig med sekretariatet og nøyter seg med å vise til sekretariatets begrunnelse for at så er tilfelle.

Nemnda er også enig med sekretariatet i at det ikke er grunnlag for å dispensere for noen del av den ilagte gebyrperioden, men foranlediget av klagen, som ikke inneholder nye opplysninger av betydning for avgjørelsen, skal nemnda få bemerke følgende:

Som sekretariatet skriver, har nemnda i tidligere avgjørelser fremhevet nødvendigheten av å sette seg inn i regelverket på forhånd, før man er i forhandlinger om kjøp av et konkret kjøretøy. Dette gjelder særlig når man som opplyst av klager, verken behersker norsk språk eller engelsk og er avhengig av hjelp fra andre. Klager har ikke opplyst om at hun foretok seg noe i så måte.

Det fremstår dessuten for nemnda som vanskelig å forstå nødvendigheten av å kjøpe et kjøretøy når terminen nærmet seg, og hun selv ikke hadde førerkort.

Gebyrforskriften § 4 andre ledd gir kjøperen av et kjøretøy et spillerom på tre døgn fra vedtaksdato for å tegne forsikring på kjøretøyet. Kjøpet fant sted fredag 23. mai 2025 med påfølgende lørdag og søndag med sterkt redusert bemanning i forsikringsbransjen. Også

tidspunktet for kjøpet fremstår således som et dårlig valg selv om det også på lørdager og søndager skal være mulig å tegne forsikring digitalt.

Klager har lagt frem en svært kortfattet legeerklæring som kun sannsynliggjør at hun ikke var i stand til å møte personlig hos Statens vegvesen for å levere inn skiltene etter kjøpet i mai 2025. Legeerklæringen sier intet om klagers mulighet for å avregistrere digitalt, tegne forsikring digitalt eller på telefon, og det er klager som har bevisbyrden for at hun i denne delen av gebyrperioden var helt ute av stand til å tegne forsikring eller eventuelt avregistrere kjøretøyet digitalt dersom det var et alternativ.

Klager har opplyst at det tok seks dager å få tegnet forsikring, men har ikke opplyst noe om grunnen til dette, og nemnda har derfor ikke noe grunnlag for å ta dette forhold i betraktning.

Hun har også opplyst at en venn skal ha forklart henne at svindlere sendte krav om gebyr, men dette forhold kunne enkelt vært avklart ved å ta direkte kontakt med Trafikkforsikringsforeningen som varslet på sms og i e-post allerede lørdag 24. mai og sendte krav om gebyr som efaktura mandag 26.5.25.

Nemnda er etter dette kommet til at klagen ikke kan føre frem, og klager plikter derfor å betale det ilagte gebyret.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Berit Aamodt (forbrukerrepresentant)